

POSUDEK OPONENTA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Název práce: Regionální diferenciacie úmrtnosti na nejdůležitější nemoci oběhové soustavy v Česku

Autor práce: Michal Tvrz

Rozsah a struktura práce

Bakalářská práce Michala Tvrze „Regionální diferenciacie úmrtnosti na nejdůležitější nemoci oběhové soustavy v Česku“ se celkově rozkládá na 143 stranách včetně abstraktů, obsahu, seznamů tabulek a obrázků, přehledu použitých zkratk, seznamu použité literatury a přílohové části. Samotná textová část je rozdělena do šesti hlavních kapitol. Práce má logickou strukturu, začíná obecnými východisky práce, po kterých následuje teoretického ukotvení dané problematiky, popsání metodologických postupů a datových zdrojů, analytická část a závěrečné shrnutí.

Osobně bych zvažila rozsah a důležitost jednotlivých částí práce. Předkládaná bakalářská práce má celkem 119 859 znaků (bez mezer), což je nad doporučený rozsah práce (70 000 – 100 000 znaků bez mezer). Rozsáhlá je také přílohová část, kde je celkem 47 příloh na 67 stránkách, což je téměř polovina celé práce.

Cíle, výzkumné otázky, hypotézy

Hlavním cílem této práce je zjistit a popsat hlavní rysy vývoje úmrtnosti na skupinu nemocí oběhové soustavy a vybraných dílčí diagnózy v letech 1997–2017, a to jak na národní úrovni, tak i na úrovni jednotlivých okresů Česka. Autor práce si v první kapitole stanovil celkem čtyři výzkumné otázky, na které v závěru odpovídá.

Práce s literaturou

Rešerše literatury, která má za cíl předložit základní přehled poznatků k danému tématu, je kvalitně zpracovaná a obsahuje značné množství relevantní odborné literatury a to jak české, tak i zahraniční. Velmi dobrou práci s literaturou autor prokázal i v následující druhé a třetí kapitole, kde jsou podrobněji popsány vybrané nemoci oběhové soustavy a následně prevence a rizikové faktory těchto onemocnění.

Metodika práce

V práci je použito několik metod. Hodnoty naděje dožití a několik dalších ukazatelů byly získány pomocí úmrtnostních tabulek zkonstruovaných v prostředí DeRaS. V analýze byly mimo jiné použity standardizované míry úmrtnosti včetně 95% intervalů spolehlivosti a indexu změny. Následná metoda dekompozice rozdílu naděje dožití podle Pollarda byla vybrána k objasnění, jaké jednotlivé příčiny úmrtí a věkové kategorie přispívají ke změně naděje dožití při narození. Pro účely detailnější analýzy regionálních rozdílů byly využity ukazatele jednorozměrné deskriptivní statistiky a výstupy faktorové a shlukové analýzy. Tato práce obsahuje řadu pokročilých metod nad rámec bakalářské práce.

Analytická část práce

Analytická část práce je obsažena v páté a šesté kapitole. Autor postupuje systematicky, nejprve se zaměřuje na vývoj úmrtnosti v Česku - dle celkové intenzity, podle vybraných hlavních skupin příčin

smrti a dále výhradně úmrtnost v důsledku kardiovaskulárních onemocnění. Následně se zabývá vývojem regionální diferenciace na vybrané nemoci oběhové soustavy a s využitím faktorové a shlukové analýzy zde také vytváří typologii okresů z hlediska intenzity úmrtnosti na analyzované příčiny úmrtí. Celkově se dle mého názoru jedná o ucelenou a přehlednou část práce. Pro případné další práce bych nicméně navrhovala doplnit analytické kapitoly o krátká shrnutí, která by vyzdvihla závěry daného úseku práce.

Závěry práce

V poslední části práce je zopakován cíl práce a jsou shrnuty hlavní výsledky a závěry. Pro lepší orientaci čtenáře bych doporučovala zopakovat výzkumné otázky zadané na začátku práce (1.2), na které autor odpovídá.

Formální náležitosti práce

V textu se objevuje minimum formálních a gramatických chyb.

Komentáře a připomínky k práci

- V podkapitole 1.2 nazvané *Výzkumné otázky a hypotézy práce* jsou uvedeny pouze výzkumné otázky, v textu nejsou zmíněny žádné hypotézy.
- Tab. 1 je nazvaná *Ukazatele úmrtnosti, Česko, 1997–2017*, nicméně v tabulce jsou uvedeny výstupy pouze za rok 1997, 2000, 2005, 2010, 2015 a 2017, přičemž není nikde zdůvodněn výběr právě těchto let. V daném textu by mohlo být uvedeno např. vybrané roky z období 1997 až 2017 a vysvětlení.
- Přestože v metodické části je uvedeno, že za standardní populaci pro výpočet standardizovaných měr úmrtnosti byla zvolena věková struktura vycházející z tzv. nového evropského populačního standardu, v tab. 1 byla jako standard použita věková struktura obyvatelstva Česka k 1.7.1997.
- K jednotlivým tabulkám a obrázkům by bylo vhodné doplnit konkrétní zdroje dat (v práci je ve většině případů uvedeno pouze *Zdroj: vlastní výpočty*).

Celkové zhodnocení práce

Práce je jasně a logicky koncipována, obsahuje všechny nutné formální parametry závěrečné práce. Autor mimo jiné prokázal velmi dobrou znalost analytických metod a schopnost práce s odborným textem. Předkládaná bakalářská práce dle mého názoru splňuje nutné požadavky kladené na závěrečnou práci a proto ji **doporučuji k obhajobě**.

V Praze dne 25. 8. 2020

Mgr. Kateřina Maláková